

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.I.30.229/2024/6.

A tanács tagjai: Dr. Szabó Klára a tanács elnöke

Dr. Parlagi Mátyás előadó bíró

Dr. Cseh Attila bíró

Dr. Mocsár Attila Zsolt bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró

A felperes: felperes

(felperes címe)

A felperes képviselője:

felperesi képviselő

(felperesi képviselő címe;

ügyintéző: Dr. Tamás Olivér Viktor ügyvéd)

Az alperes: alperes

(alperes címe)

Az alperes képviselője:

alperesi képviselő neve

(alperesi képviselő címe;

ügyintéző: Dr. Pankotai Zoltán ügyvéd)

A per tárgya: megbízási díj

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 2.Gf.75.009/2024/7-II.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2.G.20.898/2023/6.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 351.759 (háromszázötvenegyezer-hétszázötvenkilenc) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 1.179.840 (egymillió-százhetvenkilencezer-nyolcszáznegyven) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] 2010-től a felperes volt egy külföldi cég termékeinek hazai forgalmazója. A külföldi cég részt kívánt venni a magyarországi forgalmazásban, ezért tárgyalásokat folytatott a felperessel. Ennek eredményeként abban állapodtak meg, hogy a külföldi cég egy magyarországi leányvállalatot létesít, amely szerződést köt a felperessel a magyarországi piac átvételére és a menedzsmentben való közreműködésre. Ennek megfelelően a külföldi cég 2012 szeptemberében megalapította az alperest, valamint 2012. november 2-án a felperes és az alperes megbízási szerződést kötöttek egymással. Ebben az alperes megbízta a felperest azzal, hogy Magyarországon megbízottjaként járjon el a lehetséges ügyfelek felkutatása terén annak céljából, hogy azok az alperes termékeire vonatkozóan forgalmazási, beszállítói szerződést kössenek az alperessel. A megbízott e tevékenységéért járó díjazást egyszeri 170.000 euró + áfa összegben (a továbbiakban: egyösszegű megbízási díj) határozták meg a magyarországi piac átadásának ellenértékeként azzal, hogy a díj az egyes üzletláncok és az alperes közötti szerződések aláírásától számított 60 napon belül esedékes. Az alperes az egyösszegű megbízási díjat akként teljesíti, hogy azt beszámítja a felperessel szembeni követelésébe, amit a külföldi cég engedményezett az alperesre a korábbi áruszállításokból eredően. A felperes vállalta azt is, hogy havi bruttó 4.850 euró díjazás ellenében támogatást nyújt az alperesnek (a továbbiakban: havi megbízási díj), továbbá az alperes havi 150 eurót is megfizet a neki nyújtott székhelybérletre tekintettel. A szerződés szerint az 2013. március 31-ig marad hatályban, annak módosítása csak írásban érvényes.

[2] Az alperes a havi megbízási díjat 2013. február 28-áig megfizette, irodahasználata 2013. augusztus 31-én szűnt meg. A felek 2013. szeptember 2-án jegyzőkönyvet vettek fel arról, hogy a felperes a szerződés alapján minden szolgáltatást és tevékenységet elvégzett 2013. augusztus 31-ig, valamint a felperesnek megbízási díjra vonatkozó követelése áll fenn az alperessel szemben.

[3] A felperes 2013 novemberében az alperes kérésére kiállított egy bruttó 64.420.242 forint összegű számlát, de azt három nappal később sztorizta, amiről tájékoztatta az alperest. 2013. december 16-án az alperes visszaküldte a számlát és a sztorizált számlát is arra hivatkozva, hogy az nem a szerződésnek megfelelően lett kiállítva. Az alperes – a számla sztorizálása ellenére – a számla áfatartalmát 2013 novemberi adóbevallásában levonható adóként feltüntette. Az adóhatóság jogosulatlannak ítélte a levonásba helyezést, ezért 13.696.000 forint adókülönböt és 6.146.000 forint adóbírság megfizetésére kötelezte az alperest.

A kereset, a beszámítás és az azokkal kapcsolatos védekezés

[4] A felperes keresetében 30.000 euró megbízási díj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[5] Indokolása szerint a szerződést még megkötésének napján szóban módosították abban a körben, hogy a havi megbízási díjért milyen szolgáltatásokat kell nyújtania, amely kötelezettségeit 2013. augusztus 31-ig teljesítette. Ennek ellenére az alperes 2013 márciusától 2013. augusztus végéig nem teljesített, így összesen 29.100 euró megbízási díj és 900 euró székhelybérleti díj megfizetésére köteles. Másodlagosan – ha az alperes vitatná az írásbeli szerződés szóbeli módosítását – arra hivatkozott, hogy 2012. november 2-án szóban jött létre és 2013 márciusában meghosszabbodott az általa megjelölt tartalmú megbízási szerződés, amit teljesített.

[6] Az alperes ellenkérelmében a székhelybérleti díjra vonatkozó követelést elismerte, ezt meghaladóan kérte a kereset elutasítását.

[7] Indokolása szerint a szerződés 2013. március 31-én megszűnt, ezt követően pedig a felperes nem nyújtotta a szerződésben meghatározott szolgáltatásokat.

[8] Az alperes beszámítást terjesztett elő 19.842.000 forint kártérítési követelés vonatkozásában.

[9] Indokolása szerint a felperes az egyösszegű megbízási díjról kiállított számláját sztornózta, ennek következtében kötelezte őt az adóhatóság adókülönbözet és adóbírság megfizetésére. Ő a teljes bruttó egyösszegű megbízási díjat teljesítette kompenzáció útján, nem érthető, hogy a felperes miért sztornózta a számlát. Erre az adóhatósági eljárásban sem tudott magyarázatot adni, és azóta sem állított ki megfelelő bizonylatot a tranzakcióról. A nála felmerült adókülönbözetet és adóbírságot ezért kizárólag a felperes magatartása okozta, így köteles a kárt megtéríteni. A felperesnek azon állításával szemben, hogy csak nettó 170.000 euró volt a teljesítése, részletesen előadta a felperesi tartozás összegét, e követelés engedményezését, valamint a kompenzálassal érintett számlákat.

[10] A felperes a beszámítás adatainak alaptalanságára hivatkozott vitatva annak jogalapját és összecszerűségét is.

[11] Indokolása szerint nem okozott kárt, nem tanúsított jogellenes magatartást, az alperes annak ismeretében helyezte levonásba az áfát, hogy tisztában volt a számla sztornóztatásával. A számlát a sztornó számlával együtt vissza is küldte, így bizonylat nélkül állította be a könyvelésbe, amely az alperesnek róható fel, annak következményeit neki kell viselnie. Vitatta, hogy az egyösszegű megbízási díj bruttó összege teljesítésre került volna, állítása szerint hozzávetőlegesen a nettó összegnek megfelelő volt az alperes teljesítése. Az áfát tehát nem fizette meg, így ezzel összefüggésben kára sem keletkezhett. A kompenzációnak nem volt része az áfatartalom, azt az összeget az alperes utólag kívánta megfizetni neki azt követően, hogy ő maga az áfa összegét visszaigényelte és visszakapta az államtól. Az alperest

ezért az áfa befizetésével összefüggésben nem érte kár. Az áfa összegét jelen esetben az államnak kellett befizetnie, míg számla kiállítása esetén neki kellett volna azt megfizetnie, tehát mindenképpen ki kellett volna fizetnie az áfa összegét.

Az első- és a másodfokú ítélet

[12] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[13] Indokolásában rögzítette az alperes által elismert követelést, amellyel kapcsolatban csak utalt az elismerés tényére. Következtetése szerint az alperes köteles megfizetni a 2013. március havi megbízási díjat. Ezt meghaladóan a felperes nem tudta bizonyítani a szóbeli megállapodást, valamint a szerződés meghosszabbítását, továbbá a teljesítés elfogadását. A felperes így nem bizonyította, hogy a fenti követeléseken felül további megbízási díjra lett volna jogosult.

[14] A beszámítás miatt ugyanakkor a keresetet akkor is el kellett volna utasítani, ha az teljes egészében alapos lett volna. A beszámításból alaptalannak ítélte az adóbírságra vonatkozó követelést, mert a felperesnek nem róható fel, hogy az alperes a számla sztornírozásának tudatában feltüntette a sztornírozott számla adótartalmát, ez kizárólag az alperesnek volt felróható. Ezt meghaladóan, mivel a felperes maga is úgy nyilatkozott, hogy az egyösszegű megbízási díj nettó értékében részére teljesítés történt, így legalább erről az összegről köteles lett volna számlát kiállítani az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 159. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján, amelynek áfatartalmát az alperes levonható adóként elszámolhatta volna. A felperesnek a számla kibocsátásáról legkésőbb a teljesítésig gondoskodnia kellett volna az Áfa tv. 163. § (1) bekezdése értelmében. A teljesítés legkésőbb 2013. október 2-án megvalósult, a felperes az egyösszegű megbízási díj vonatkozásában igényt részben sem érvényesített, így eddig az időpontig a kapott ellenértékről számla kiállítására lett volna köteles. Mivel az adó alapja a kapott ellenérték, ezért a felperesnek legalább az általa elismert egyösszegű megbízási díj nettó összegéről szabályos számlát kellett volna kiállítania. Nem értékelte jogszerű oknak a felperesnek azt a hivatkozását, hogy erre azért nem került sor, mert az adókötelezettséget nem bírta volna el. A felperes által kiállítandó számla áfatartalma 36.141,7 euró lett volna, így az alperes ilyen összegű áfa jogszerű levonásba helyezésétől esett el azzal, hogy a felperes a kiállított számláját alapos ok nélkül sztornírozta, és a szabályszerű számla kiállítására irányuló jogszabályi kötelezettségét nem teljesítette annak ellenére, hogy elismerten legalább az egyösszegű megbízási díj nettó összege értékű szolgáltatáshoz jutott. A felperes ezzel a magatartásával 36.141,7 euró kárt okozott az alperesnek. A beszámítás ezért ilyen összegben alapos volt, így a felperes követelése a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 296. § (2) bekezdése értelmében megszűnt, ezért a keresetet elutasította.

[15] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

[16] Indokolása szerint a fellebbezés nem érintette az 5.750 euró erejéig alaposnak ítélt keresetrészt, és a 6.146.000 forint erejéig alaptalannak ítélt beszámítást.

[17] Elsősorban azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság megfelelően alkalmazta-e a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait. Arra a következtetésre jutott, hogy a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésének alkalmazása nem volt teljesen helytálló. A határozathozatalig megtett nyilatkozatokat a tényállás megállapítása során nem lehetett mellőzni. A felperes a 31. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvhöz angol nyelven csatolt beadvány fordítását nem nyújtotta be az elsőfokú bíróság által megadott határidőn belül. Az elsőfokú bíróság ezért megalapozottan hagyta azt figyelmen kívül a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdése, valamint a Pp. 6. § (1) bekezdése alapján. Ezen kívül azonban a tárgyalás berekesztéséig előadott nyilatkozatokat és a ki nem rekesztett bizonyítékokat is értékelni kellett volna. Ez az eljárási szabálysértés azonban nem befolyásolta az ügy érdemi elbírálását, mert a rendelkezésre álló adatok alapján állást lehetett foglalni a másodfokú eljárásban.

[18] A másodfokú bíróság szükségesnek tartotta a tényállás kiegészítését. Arra a következtetésre jutott, hogy az alakítás mellőzésével tett szerződésmódosítás érvényes volt, mert az alperes elfogadta a módosított tartalom szerinti teljesítést, továbbá a felek a szerződés határidejét meghosszabbították 2013. augusztus 31-ig. A felperes bizonyította, hogy a meghosszabbított szerződési időszakban is folytatta tevékenységét, amelynek tartalma nem változott a korábbi teljesítéshez képest. Az operatív tevékenységet a bérleti díj nem tartalmazta.

[19] A másodfokú bíróság az adóbírság kérdésében is osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Az alperes úgy akart a számla után áfát visszaigényelni, hogy már tudomással bírt annak sztozírozásáról. Saját felróható magatartásának következményét nem terhelheti kárként a felperesre a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján.

[20] A másodfokú bíróság ugyanakkor osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a körben is, hogy a beszámítás az adókülönbözeti iránti igény vonatkozásában alapos volt. A felperes 31. sorszámú beadványában úgy nyilatkozott, hogy a felek közötti kompenzációnak nem képezte részét az általa kiállítandó számla áfatartalma, azt az alperes utólag kívánta megfizetni, miután azt visszaigényelte és visszakapta az államtól, ezért nem érte kár az alperest. Ezzel szemben az alperesi tényállítás az volt, hogy árukompenzációval teljesítette az egyösszegű megbízási díj bruttó összegét. Mivel a felek nyilatkozatai ezen kérdést illetően nem voltak következetesek, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban megpróbálta kiküszöbölni a pontatlan, illetve „csúsztatott” tényállításokat. Utalt arra, hogy a 12. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben a felperes vitatta az alperesi tényállítást és állította, hogy csak az egyösszegű megbízási díj nettó összege erejéig történt teljesítés árukompenzáció útján. Ezt követően az elsőfokú bíróság felhívta az alperest, hogy e körben részletesen munkálja ki előadását és azt bizonyítékokkal támassza alá. A 17. sorszámú beadványban az alperes részletesen kidolgozta, hogy milyen árumennyiség került átadásra, számlaszámmal megjelölve: a számlákat is csatolta, és előadta, hogy melyik számlával milyen összeget kíván alátámasztani. Ezt követően a számlákra vagy azok összecsúsztatására a felperes nem nyilatkozott, az alperes tényállításait konkrétan nem vitatta. A másodfokú bíróság megjegyezte, hogy a korábbi beadványban általánosságban történő vitatás nem tényállítás, és egyébként sem alkalmas arra, hogy az alapján további bizonyítást lehessen lefolytatni. Az

elsőfokú bíróság a felperes felhívásához a tárgyalási jegyzőkönyvben nem fűzött mulasztás esetén alkalmazandó jogkövetkezményt, de a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésére történő figyelmeztetés (6. sorszámú végzés) az egész eljárásra kiterjedt, és a felek érdekében jogi képviselők jártak el. A felek nem voltak elzárva attól, hogy érdemben nyilatkozzanak, és nem a nyilatkozataik bevétele nélkül került sor az elsőfokú határozat meghozatalára. Tekintettel azonban arra, hogy a felperes ezen beszámítás alapjául előadott alperesi tényállítással szemben érdemi nyilatkozatot egyáltalán nem tett, az alperes által előadott tényeket konkrétan nem vitatta, továbbá, a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti kioktatás nem volt szükséges a bizonyításra szoruló tényekről. A másodfokú bíróság ezért a rendelkezésre álló adatok alapján azt állapította meg, hogy a felperes azon tényállítását nem tudta alátámasztani, miszerint az egyösszegű megbízási díj nettó összege volt az árukompenzáció, míg ennek áfája közvetlen kifizetési kötelezettségként állt fenn. Ilyen tartalmú megállapodásra a felperes ugyan hivatkozott, azonban az ennek alátámasztásául csatolt angol nyelvű levél egyszerű fordításának előterjesztésére felhívás ellenére sem került sor, ezért a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésére utalás mellett a felperes bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint. A felperes nem vitatta, hogy két alkalommal állított ki egyező összegű és áfát tartalmazó számlát az árukompenzációval teljesített egyösszegű megbízási díjról, de nem adott magyarázatot arra, hogy erre miért került sor, ha az alperes nem az áfával növelt összeg erejéig teljesített az árukompenzációval. Nem adta indokát annak sem, hogy ha az alperes nettó összegű kompenzációt teljesített, akkor miért nem állított ki ennek megfelelő számlát, illetve, hogy az alperes által részletesen kidolgozott, az árukompenzációra vonatkozó tényállítás, az azok alapját képező számlák miért nem tekinthetők a kompenzáció részének. A másodfokú bíróság ezért az alperes által előterjesztett beszámítást az adókülönbözet vonatkozásában megalapozottnak ítélte, mert az kárként merült fel az alperesnél, amelynek összege pedig meghaladja a felperes alapos keresetét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[21] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az elsőfokú bíróság másik tanácsa új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan új határozat hozatalával a kereset teljesítését. A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 3. § (3) és (6) bekezdését, a 164. § (1) bekezdését, a 206. § (1) bekezdését, a 78. §-át és a 81. §-át, az Áfa tv. 159. § (2) bekezdés *a*) pontját és a 163. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 339. §-át.

[22] Indokolása szerint a jogerős ítéletet nem támadja a keresetének és fellebbezésének részben helyt adó részében, felülvizsgálati kérelme csak a beszámításnak helyt adó rész ellen irányul.

[23] A Pp. 3. § (3) bekezdésének a megsértése körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú eljárásban nem került sor a beszámítás vonatkozásában a felek bizonyítási teherre történő kioktatására, amely a bírói gyakorlat szerint kötelező, elmaradása olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely önmagában szükségessé teszi az eljárás megismétlését. Bár a jogerős ítélet indokolása szerint erre a tájékoztatásra nem volt szükség, ugyanakkor az indokolás további részéből megállapítható, hogy a másodfokú bíróság valójában tőle várta volna el állításainak bizonyítását, és ennek elmaradását az ő terhére értékelte. A másodfokú bíróság

ezt az alperes által kártérítés jogcímén előterjesztett beszámítás vonatkozásában tette, holott ebben a vonatkozásban – az ő vitatására figyelemmel – a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperest terhelte volna a bizonyítási kötelezettség. A bíróságok mégis tévesen rá telepítették a bizonyítási terhet, amely sérti a Pp. 164. §-át, ez pedig súlyos eljárási szabálysértés figyelemmel a Kúria Pfv.20.587/2020/5. számú határozatában írtakra is. A jogerős ítélet sérti tehát a Pp. 3. § (3) bekezdését és a 164. § (1) bekezdését.

[24] Az alperes igénye egyrészt adóhiányból, másrészt adóbírságból állt. Az adóhiány vonatkozásában azonban a bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokból iratellenes következtetéseket vontak le és az irányadó jogszabályokat is tévesen értelmezték, így tévesen alkalmazták az Áfa tv. 159. § (2) bekezdés *a*) pontját és a 163. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 339. §-át. Az alperes nem fizetett előleget, a felek között semmilyen pénzmozgásra nem került sor. Ő teljes egészében vitatta a beszámítást, így a bizonyítási teher az alperesen volt. Az alperes állította, hogy az egyösszegű megbízási díj bruttó összegét beszámítással kiegyenlítette, így neki kellett volna bizonyítania beszámítani kívánt követelése fennállását és annak összegszerűségét, valamint a beszámítás megtörténtét, amiket az alperes egyáltalán nem bizonyított. Számlákat ugyan csatolt, de magának a beszámításnak a megtörténtét nem igazolta semmivel, így nem igazolta, hogy az általa csatolt számlák alapján követelése állt fenn vele szemben. Ő olyan angol nyelvű levelezést csatolt, amely kifejezetten alátámasztotta állítását, de ezt a bíróság jogsértő módon figyelmen kívül hagyta, holott ebben a körben nemcsak a csatolt e-mail, hanem arra vonatkozóan a felperesi törvényes képviselő személyes nyilatkozata is bizonyítékként rendelkezésre állt. A másodfokú bíróság csak a számlák benyújtásának tényét vizsgálta és mérlegelte, de az alperes állítólagos teljesítésének, így a beszámításnak a tényét nem, holott ezeket az alperes semmivel sem bizonyította. A másodfokú bíróság jogsértő módon az alperes beszámítása vonatkozásában is tévesen rá telepítette a bizonyítási kötelezettséget. Bár álláspontja szerint a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti kioktatás nem volt szükséges, ítéletét mégis arra alapította, hogy ő nem bizonyította az általa bizonyítandó tényeket, így az eljárásjogi jogsértés egyértelműen tetten érhető.

[25] A beszámítás megtörténtét azért is kellett volna vizsgálni, mert teljesítés hiányában őt nem terhelte a számla kiállításának kötelezettsége.

[26] A bíróságok nem vizsgálták a kár összegét sem. Az alperest a számla kiállításának elmaradásával összefüggésben nem érte kár, az áfalevonási lehetőség elmaradása nem tekinthető kárnak. Az adóhatóság nem azért állapított meg adóhiányt, mert ő nem állította ki a számlát, hanem azért, mert az alperes az általa is tudottan sztornózott számla alapján próbált meg az áfa befizetésétől mentesülni. Az ő magatartása és az alperes esetleges kára között nincs okozati összefüggés sem, továbbá az alperest nem érte kár, az ezzel ellentétes megállapítások iratellenesek és jogsértők. A kár összegszerűsége körében kizárólag abból a tényből indultak ki, hogy mekkora adóhiányt kellett befizetni, annak összegszerűségét ugyanakkor nem vonták mérlegelési körbe. Ezzel kapcsolatban vizsgálni kellett volna, hogy valóban történt-e beszámítás az alperes részéről, és ha igen, milyen összegben vagy milyen összeg erejéig.

[27] A jogerős ítélet sérti a Pp. 78. §-át és a 81. §-át, mivel a másodfokú eljárás költségeinek a viselésére teljes egészében őt kötelezték, holott fellebbezése részben alapos volt és eredményre vezetett. Valójában az alperes is részben pervesztes lett a másodfokú

eljárásban, amit figyelembe kellett volna venni a másodfokú eljárás költségeinek a viselése során.

[28] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében – tartalma szerint – kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását.

[29] Indokolása szerint az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási jogszabályt, nem létező bizonyítékok tekintetében nem terhelhette kioktatási kötelezettség, a bíróságok nem telepítették tévesen a bizonyítási terhet. A felperes bírósági figyelmeztetés és felhívás ellenére nem tett eleget bizonyítási feladatainak, csak általánosságban vitatta az ő – okiratokkal alátámasztott – állításait. A másodfokú bíróság a jelen ügyre alkalmazandó Pp.-nek megfelelően járt el. A felperes általánosságban hivatkozott csak a Pp. 206. § (1) bekezdésének a megsértésére. Bizonyította, hogy a szerződés teljesítése megtörtént, a felperes – általa elismerten – legalább 170.000 euró teljesítést kapott, amelyről szabályos számlát kellett volna kiállítania. A bíróság jogszerűen, azért hagyta figyelmen kívül az angol nyelvű levelezést, mert a felperes felhívás ellenére nem csatolta annak magyar fordítását. A felperes jogellenes magatartásával kárt okozott neki. A perköltség szempontjából nem lehet külön kezelni a keresetet és a beszámítást.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A Pp. 272. § (2) bekezdése és a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül.

[31] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A 3. ponthoz fűzött indokolás szerint a felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. A megsértett jogszabályhellyel kapcsolatban az a követelmény érvényesül, hogy a fél felülvizsgálati kérelmében pontosan jelölje meg azt a jogforrást és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek megsértésére hivatkozik. A jogszabálysértés tartalmi körülírása keretében pedig a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek szabad szöveges formában is meg kell fogalmaznia a jogerős ítélet általa sérelmezett és rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát, amellyel kapcsolatban részletesen ki kell fejtenie jogi álláspontját. A 4. ponthoz fűzött indokolás szerint érdemben csak azok a

hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja.

[32] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül, valamint érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálhatta, amelyek tartalmazzák a megsértett jogszabályhely megjelölését és a jogszabálysértés körülírását is (Kúria Pfv.I.20.174/2024/13., Mfv.II.10.045/2024/4., Gfv.III.30.084/2024/4., Pfv.IV.22.302/2011/5., Pfv.V.21.139/2023/7., Gfv.VI.30.393/2023/10., Gfv.VII.30.002/2020/12., Mfv.VIII.10.114/2022/5., Pfv.IX.20.610/2019/27., Mfv.X.10.012/2020/4.).

[33] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet csak a beszámítást alaposnak ítéelő részében támadta, ezért a felülvizsgálat a keresetre és a beszámítás aseptalannak ítélt részére nem terjedt ki.

[34] A felperes felülvizsgálati kérelme elején felsorolta az általa megsértettként megjelölt jogszabályhelyeket. Ezek közül azonban ténylegesen nem mindegyik jogszabályhely vonatkozásában állított és indokolt jogszabálysértést: a Pp. 3. § (6) bekezdése és a 206. § (1) bekezdése, valamint az Áfa tv. 159. § (2) bekezdés a) pontja vonatkozásában e jogszabályi rendelkezésekre vonatkoztatva, azok tartalmából kiindulva nem ismertette a jogerős ítélet jogszabálysértésére való hivatkozása részletes indokait. Felülvizsgálati kérelmében egyes bizonyítékok mellőzésére és általában a bizonyítékokból levont iratellenes következtetésekre utalt ugyan, de e hivatkozásaival összefüggésben nem jelenítette meg a bizonyítás eredményének mérlegelését szabályozó Pp. 206. § (1) bekezdésének a lényegét, valamint azt sem adta elő, hogy álláspontja szerint a bíróságok mely bizonyítékokból vontak le téves, iratellenes következtetést. A Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bíróságnak a felek előadását és a bizonyítékokat egybe kell vetnie, a bizonyítékokat a maguk összességében kell értékelnie. A felperes felülvizsgálati kérelmében a mérlegelendő peradatok köréből egyet kiemelve állította a bizonyítékértékelés hibáját. Az általa kiemelt felperesi törvényes képviselői előadáson kívül azonban nem tett arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a bizonyítékok összességében történt értékelése milyen okból nem volt megfelelő, a rendelkezésre álló összes bizonyítékból miért csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehetett volna jutni. A Kúria következetes gyakorlata szerint nem felel meg a fenti tartalmi követelményeknek az a felülvizsgálati kérelem, amelyben a fél jogi érvelését nem a szerinte megsértett jogszabályhelyre vetítve adja elő, a konkrét jogi érvelés megtételekor a megsértett jogszabályhelyet nem jelöli meg, hanem azokat csak egy helyen felsorolja {Kúria Mfv.X.10.063/2020/5. [39], Pfv.II.20.922/2023/4. [48]}. A felülvizsgálati kérelem csak annyiban vizsgálható, amennyiben a megjelölt jogszabályi rendelkezéseket összefüggésbe lehet hozni az előadott indokokkal {Kúria Pfv.V.20.917/2021/8. [42]}. Kizárólag azok a hivatkozások alkalmasak érdemi elbírálásra, amelyek beazonosítható módon egyaránt tartalmazzák a megsértett konkrét jogszabályhely megjelölését, valamint a jogszabálysértés részletes jogi indokolását is {Kúria Pfv.I.20.675/2023/4. [36]}. Mindezek alapján a Kúria érdemben csak azokat a jogszabálysértéseket vizsgálhatta, amelyekben a felperes az állított jogszabálysértés indokolását a megsértettként megjelölt jogszabályhelyre vetítve adta elő, a konkrét jogi érvelés során megjelenítette az indokolással érintett jogszabályhelyet és annak tartalmát is {Kúria Gfv.I.30.094/2024/10. [48]}.

[35] A felperes a jogszabálysértés körében megjelölt jogszabályhelyek közül a Pp. 78. §-a és a 81. §-a, az Áfa tv. 163. § (1) bekezdése és a Ptk. 339. §-a vonatkozásában megsértett konkrét jogszabályhelyet, az általa megsértettként állított jogszabályi rendelkezés konkrét bekezdését, illetve pontját nem jelölte meg. Nem adta elő e körben azt sem, hogy a jogerős ítélet pontosan milyen tartalmú jogszabályi rendelkezést milyen okból sért. Ez a hiányosság önmagában kizárta e jogszabálysértések érdemi vizsgálatának a lehetőségét {Kúria Gfv.I.30.249/2023/7. [23]}.

[36] A felperes felülvizsgálati kérelmében arra is hivatkozott, hogy a bíróságok nem vizsgálták a kárt és annak összegszerűségét, állította, hogy az áfalevonási lehetőség elmaradása nem tekinthető kárnak, azonban a kár elemeit szabályozó anyagi jogszabályi rendelkezés [Ptk. 355. § (4) bekezdés] megsértését nem állította. A felperes sérelmezte az angol nyelvű bizonyíték figyelmen kívül hagyását, de a másodfokú bíróság jogerős ítéletében e körben kifejezetten hivatkozott {[44]} Pp. 141. § (2) és (6) bekezdését, valamint a Pp. 6. § (1) bekezdését megsértett jogszabályhelyként nem jelölte meg. A felperes azt is előadta, a bíróságok nem vizsgálták a beszámítás tényleges megtörténtét, de nem állította sem a beszámítást szabályozó anyagi [Ptk. 296. § (1) bekezdés], sem az ítélet teljességét [Pp. 213. § (1) bekezdés], illetve az indokolás tartalmát [Pp. 221. § (1) bekezdés] szabályozó eljárási jogszabályi rendelkezések megsértését. A Kúria ezért ezeket a hivatkozásokat figyelmen kívül hagyta.

[37] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet a másodfokú perköltség viselése vonatkozásában is támadta: állította, hogy az alperes részben pervesztes lett, amit figyelembe kellett volna venni a másodfokú eljárás költségeinek a viselése során. Ezzel összefüggésben azonban egyrészt – a már rögzítettek szerint – megsértett konkrét jogszabályhelyet nem jelölt meg; másrészt azonban nem adta elő azt sem, hogy a jogerős ítélet rendelkezése helyett – a másodfokú perköltség viselése körében – pontosan milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. A PK vélemény 5. pontjához fűzött indokolásban is kifejtettek értelmében rendelkezési jogából [Pp. 3. § (1)-(2) bekezdés] fakadóan a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél határozza meg, hogy a jogerős ítéletet milyen keretben támadja, valamint milyen határozat meghozatalát kívánja, amelyekhez a Kúria kötve van: felülvizsgálati kérelmével a fél határolja körül a Kúria mozgásterének és cselekvési lehetőségeinek a kereteit. Mivel a felperes felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg, hogy a másodfokú perköltség viselésével összefüggésben – a felek részleges pervesztességére figyelemmel – pontosan milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, a Kúria ezért sem végezhetette el ebben a körben a jogerős ítélet felülvizsgálatát.

[38] Mindezekre figyelemmel a felperes felülvizsgálati kérelme alapján a Kúria érdemben azt vizsgálhatta, hogy a jogerős ítélet sérti-e a Pp. 3. § (3) bekezdését és a 164. § (1) bekezdését. Ezekkel kapcsolatban a felperes arra hivatkozott, hogy a beszámítás vonatkozásában egyrészt nem volt bizonyítási teherre történő tájékoztatás, másrészt a bíróságok tévesen rá telepítették a bizonyítási terhet annak ellenére, hogy a beszámítás körében tett tényállításait az alperesnek kellett volna bizonyítania.

[39] Ahogy a Kúria Pfv.I.21.249/2022/13. számú határozata [19]-[20] bekezdésében már kifejtette, a felperesnek a keresetlevélben [Pp. 121. § (1) bekezdés c) pont], az alperesnek az ellenkérelemben (Pp. 139. §) kell előadnia az érvényesíteni kívánt jogot, az ellenkövetelést, valamint az érdemi védekezést megalapozó tényeket és azok bizonyítékait. A bíróság a felek által állított, bizonyítás nélkül nem megállapítható [Pp. 163. § (2)-(3) bekezdés], a per eldöntéséhez szükséges (releváns) tények megállapítása végett rendel el bizonyítást [Pp. 163. § (1) bekezdés], majd annak eredményének mérlegelése alapján állapítja meg az ítélet alapjául szolgáló tényállást [Pp. 206. § (1) bekezdés]. A bizonyítás tárgya ezért a fél által állított – és az ellenfél által vitatott – olyan konkrét történeti tény, amelynek valósága esetén a kereset, az ellenkövetelés vagy a védekezés alapos {Kúria Pfv.I.21.222/2020/9. [34], Pfv.I.20.281/2021/6. [38], Pfv.I.20.442/2021/7. [35], Pfv.I.20.656/2021/4. [35], Pfv.I.20.418/2022/9. [32]}. A bizonyítási érdek [Pp. 164. § (1) bekezdés] arra vonatkozik, hogy a per eldöntéséhez szükséges (releváns) tényt melyik félnek kell bizonyítania, míg a bizonyítási teher [Pp. 3. § (3) bekezdés] azt szabályozza, hogy ki viseli a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményét {Kúria Pfv.I.21.222/2020/9. [28]}. E két jogszabályi rendelkezés szoros tartalmi kapcsolatban áll egymással: a Pp. 164. § (1) bekezdése határozza meg az adott tényállítással kapcsolatban bizonyítási érdekekkel rendelkező (bizonyító) fél személyét, míg a Pp. 3. § (3) bekezdése erre a (bizonyító) félre helyezi a bizonyítás elmaradása vagy sikertelensége jogkövetkezményének a viselését {Kúria Pfv.I.20.681/2022/12. [35]}. Mivel a bizonyítás tárgya a fél által állított – és az ellenfél által vitatott – tény, ezért a tény állítása szükségképpen megelőzi annak bizonyítását. Az állítási (tényállítási) érdek fogalmát a Pp. kifejezetten nem szabályozza, de a fenti jogszabályi rendelkezésekből következően az állítási (tényállítási) érdekekkel rendelkező fél azonos a bizonyítási érdekekkel rendelkező féllel. A per eldöntéséhez szükséges (releváns) tényt így annak a félnek kell állítania, akinek érdekében áll, hogy azt a bíróság valóban fogadja el. Ha az így állított tény nem tartozik a bizonyítás nélküli ténymegállapítás valamelyik esetkörébe, akkor a bíróság az állítási és bizonyítási érdekekkel rendelkező bizonyító fél bizonyítási indítványa alapján rendelhet el bizonyítást (Pp. 164. §) e tény megállapítása végett.

[40] A jelen ügyben a másodfokú bíróság jogerős ítéletében idézte a felek perbeli nyilatkozatait az árukompenzációval és az áfa megfizetésével összefüggésben {[52]}, valamint ismertette a nem következetes nyilatkozatok tisztázására irányuló eljárási cselekmények eredményeként tett nyilatkozatokat {[53]}: e szerint az alperes részletesen előadta, hogy mikor milyen árumennyiség került átadásra, milyen számú számlával, valamint melyik csatolt számlával milyen összeget kívánt alátámasztani. A másodfokú bíróság az ezt követő felperesi nyilatkozatok tartalmát úgy értékelte [Pp. 3. § (2) bekezdés], hogy a felperes a csatolt számlákra, azok összecszerűségére nem nyilatkozott, az alperes tényállításait nem vitatta. A másodfokú bíróság ezzel kapcsolatban kiemelte azt is, hogy a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésére történt korábbi figyelmeztetés az eljárásnak erre a szakaszára is kiterjedt. A másodfokú bíróság arra az eljárásjogi következtetésre jutott, hogy a beszámítás alapjául előadott alperesi tényállítással szemben a felperes egyáltalán nem tett érdemi nyilatkozatot, az alperes által előadott tényeket konkrétan nem vitatta, ezért nem volt szükséges a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás. Bár a másodfokú bíróság ezt követően azt is megállapította, hogy a felperes a nettó összegű árukompenzációra vonatkozó tényállítását nem tudta alátámasztani, döntését azonban – az ezt megelőző és követő indokok alapján – arra alapította, hogy a felperes nem vitatta az alperesi tényállításokat, valamint maga nem tett tényállításokat arra vonatkozóan, hogy korábban két alkalommal miért állított ki áfát tartalmazó számlát, miért nem állított ki újabb számlát, valamint az alperes által részletesen kidolgozott, az árukompenzációra vonatkozó tényállítás és az azok alapját képező számlák miért nem tekinthetők a kompenzáció részének {[54]}. Ahogy a Kúria már több

határozatában kifejtette, a Kúria nem vizsgálhatja a perbeli nyilatkozatok tartalmi értelmezésének helyességét, ha a fél felülvizsgálati kérelmében nem állította a tartalom szerinti elbírálás elvének megsértését {Kúria Pfv.I.20.807/2023/5., megjelent: BH2024. 184. [48]; Kúria Pfv.I.20.617/2023/6. [37], Pfv.I.20.808/2023/11. [29], Pfv.I.20.970/2023/7. [35], Pfv.I.21.291/2023/9. [49], Pfv.I.20.522/2024/7. [29]}. A felperes felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg megsértett jogszabályi rendelkezésként a Pp. 3. § (2) bekezdését, a Kúria ezért azt nem vizsgálhatta, hogy a másodfokú bíróság helyesen – tartalmuk szerint – vette-e figyelembe a felek perbeli nyilatkozatait. A másodfokú bíróság következtetése azon alapult, hogy a beszámítás alapjául az alperes részletes tényállításokat tett, amelyeket a felperes bírói felhívás ellenére [Pp. 141. § (2) bekezdés] nem vont kétségbe, így azokat valónak fogadta el [Pp. 163. § (2) bekezdés]. A felperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 141. § (2) bekezdésének és a 163. § (2) bekezdésének a megsértését nem állította, így ezek alkalmazásának helyességét a Kúria nem vizsgálhatta. A másodfokú bíróság a konkrét felperesi – vitató és állító – nyilatkozatok hiányára alapította a beszámítás alapjául szolgáló tényekkel kapcsolatos következtetéseit: konkrét vitatás és állítás hiányában pedig nincs szükség a bizonyítással kapcsolatos tájékoztatásra sem {Kúria Pfv.V.30.355/2022/10. [48]}. A másodfokú bíróság a beszámítással kapcsolatos alperesi állításokban megjelölt tényeket fogadta el valónak [Pp. 163. § (2) bekezdés], a beszámítással összefüggő érdemi döntése ezen alapult. Ugyan kifejtette azt is, hogy a felperes a beszámítással kapcsolatban tett saját tényállításait sem bizonyította, a beszámítással kapcsolatos döntését azonban az alperes – felperes által nem vitatottnak értékelt – tényállításaira, valamint a felperesi tényállítások hiányára alapította. A felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben tehát a másodfokú bíróság nem a felperesre telepítette a beszámítással kapcsolatos bizonyítási terhet anélkül, hogy arról előzetesen tájékoztatást adott volna, hanem az alperes által állított tényeket – vitatás hiányában – valónak fogadta el. A bírói felhívás ellenére nem vitatott tényekre szükségtelen volt a bizonyítás, így azzal kapcsolatban tájékoztatást sem kellett adni, mert e tények bizonyítás nélkül is megállapíthatók [Pp. 163. § (2) bekezdés].

[41] Mindezekre figyelemmel a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A határozat elvi tartalma

[42] Az állítási (tényállítási) érdekekkel rendelkező fél azonos a bizonyítási érdekekkel rendelkező féllel: a per eldöntéséhez szükséges (releváns) tényt annak a félnek kell állítania, akinek érdekében áll, hogy azt a bíróság valónak fogadja el.

[43] Konkrét vitatás és állítás hiányában nincs szükség bizonyítással kapcsolatos tájékoztatásra.

Záró rész

[44] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján őt kellett kötelezni a felülvizsgálati ellenkérelmet előterjesztő alperes ügyvédi képvisellel felmerült felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére. A Kúria ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 7. §-a értelmében alkalmazandó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *b)* pontja és a 3. § (5) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

[45] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdése és az 50. § (1) bekezdése alapján 1.179.840 forint összegű, a felperes illetékfeljegyzési joga alapján meg nem fizetett illeték megfizetéséről a Kúria az Itv. 74. § (3) bekezdése értelmében alkalmazandó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, a Pp. 78. § (1)-(2) bekezdése, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) és (3) bekezdése, valamint az Itv. 78. § (4) bekezdése alapján határozott. Tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie. Ennek során közleményként fel kell tüntetnie a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[46] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el a felperes Pp. 274. § (2) bekezdésén alapuló kérelmére.

[47] Az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2025. március 25.

Dr. Szabó Klára s. k. a tanács elnöke, Dr. Parlagi Mátyás s. k. előadó bíró, Dr. Cseh Attila s. k. bíró, Dr. Mocsár Attila Zsolt s. k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s. k. bíró